

Agost de 1999
Número 8
Butlletí informatiu
Full d'informació municipal
Programa Festa Major 1999

Ajuntament de Copons

Camí Ral

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

El llarg de Copons

Tres Tombs 1999

Noces d'or sacerdotals d'en Mossèn Josep Aribau

El Neusblanc

Carnestoltes va de circ

Inauguració Ajuntament

Apunts de l'ADF

l'Alta Anoia

La millor temporada del FC Copons

De Copons a Montserrat

El taller d'entrenament de la memòria

Amb dos manilles i un as, botifarra faràs

I tu qué?

La mà i el sentit del tacte

Tan de bo algú m'assegurés que Copons serà sempre igual

Informació del consultori mèdic

Truita amb ametlles

Cuina medieval - Pastís en un ast d'una gallina rostida

Arxiu fotogràfic

Editorial

Molts de nosaltres hem estat observadors passius d'algunes actituds incíviques que ens fan pensar i potser revisar els nostres comportaments. Tots estem d'acord que la crispació, la intolerància, la insolidaritat i la manca de respecte són elements que no generen precisament una bona convivència. Camí Ral vol fer una reflexió en veu alta, i apel·lar al sentit cívic, a la comprensió, a les actituds positives i solidaries. De ben segur que si partim d'aquestes premisses, Copons obtindrà aquest impuls que necessita.

Equip de Redacció

Recull: Ramon Serra
Fotos: Imma Lloró i Ramon Serra

El llarg de Copons

A la comarca de l'Anoia, Manuel Ibáñez o el Llarg de Copons, fou tristement famós per haver capitanejat l'assalt i l'incendi de la vila de Copons, els dies 12 i 13 d'octubre de 1839.

L'aixecament carlí més aviat fou minoritari en els municipis anoiencs que eren els fronterers amb els segarrencs, però des del principi hi hagué un capítol molt conegut amb el sobrenom del Llarg de Copons, per haver viscut temporades al poble de Copons.

Es tractava de Manuel Ibáñez i Ubach, natural de Vilagrasseta, un poblet agregat a Montoliu de Segarra, de l'arxiprestat de Cervera.

Segons consta en els registres dels baptismes de Santa Maria de Copons, el 20 de gener de 1827 i el 31 de desembre de 1832, Manuel Ibáñez comparegué a l'església parroquial per actuar com a padrí de dos fills del seu germà Josep Ibáñez, que estava casat i feia de pagès al barri de Sant Pere. En les partides sacramentals figura amb la graduació de capità d'infanteria.

Manuel Ibáñez des de molt jove fou un guerriller molt decidit. Possiblement ja va participar en la Guerra del francès (1808-1814) i després en els exèrcits de la Fe en el trienni liberal (1820-1823). En l'alçament dels Malcontents (1826-1827) va caure presoner i per haver-se fet escàpol diverses vegades, per una sentència del comte d'Espanya va ser desterrat al presidi de Ceuta. Amnistià el 1832, va retornar a Catalunya.

Després de la mort de Ferran VII (20-09-1833), l'octubre de 1833, Manuel Ibáñez fou un dels primers en manifestar-se cridant "Visca Carles V". Destacà en les accions de l'assalt al monestir de Poblet, el 1835 en unes topades amb els voluntaris realistes de Reus i en el setge de Torà, el 1837.

El 27 de juliol de 1838 les tropes del baró de Meer ocuparen la capital carlina de Solsona i un dels primers assaltants fou l'oficial Joan Prim. Quan aquestes forces anaven des de Guissona cap a Solsona, trobaren la resistència d'una divisió del Camp de Tarragona, comandada pel Llarg de Copons, el qual el dia 29 les tornaria a escometre quan una columna realista retornava a Guissona a cercar proveïments per als ocupants solsonins.

Els dies 17 i 18 d'abril de 1839, les divisions carlines dirigides pels brigadiers Pérez

Dàvila i el Llarg de Copons, que estaven situats en posicions estratègiques prop de Biosca i Xuriguera, foren derrotades per les tropes del baró de Meer.

En aquests combats, en el Camp de Llobera, es distingí pel seu valor el capità Joan Prim, que fou ascendit a coronel, quan tenia vint-i-quatre anys.

A la comarca de l'Anoia, Manuel Ibáñez o el Llarg de Copons, fou tristement famós per haver capitanejat l'assalt i l'incendi de la vila de Copons, els dies 12 i 13 d'octubre de 1839. En els registres parroquials d'òbits figuren vuit baixes mortals de coponencs. Una de les partides detalla que un dels veïns fou trobat mort entre les runes de casa seva "acaecidas por las quemadas de los días 12 i 13 de Octubre de 1839". També hi hauria baixes entre els carlins atacants, però solament hi ha una partida que en fa esment: "El 14 de octubre de 1839 se dio sepultura al cadaver de un cierto hombre que se halló muerto entre las ruínas de los días 12 i 13, de las que quedó muy desgraciada esta villa. Este sujeto regularmente pertenecería a la División de Manuel Ibáñez (a) lo Llarg de Copons".

El desembre de 1839 el Llarg de Copons va aconseguir de reclutar una partida d'homes entre la gent dels pobles d'Argençola, Tous i Veciana, per a dedicar-se a ensorrar un pont i un hostal a Santa Maria del Camí, per evitar o retardar el pas dels carros de les forces liberals, disposades a derrotar els carlistes.

El Llarg de Copons primerament va ser derrotat i empresonat (1827-1831) per les tropes i l'autoritat del seu adversari Carles d'Espanya, comte d'Espanya i que una desena d'anys més tard esdevingué el seu aliat i el cap suprem (1838-1839) i que finalment tots dos foren definitivament vençuts per les forces de l'exèrcit liberal espanyol del capità i del coronel Joan Prim i Prats.

A les darreries de 1839 el Llarg de Copons, a Berga, tingué eventualment el comandament de les forces carlines catalanes. Poc després Manuel Ibáñez, va morir accidentalment, mig any abans de l'acabament de la primera guerra carlina, a l'estiu de l'any 1840.

Tres Tombs 1999

El 21 de març, per tercer any, es va celebrar la festa dels Tres Tombs a Copons.

L'abanderada d'enguany va ésser Elena Gudayol Llacuna, pubilla de Copons.

La participació va ser més elevada que l'any passat. Hi van participar 35 genets i 15 carros vinguts d'arreu de la comarca, principalment de l'Alta Anoia.

També van ser amb nosaltres la gent del "Club de Enganches" de Sant Andreu (Barcelona) de l'Hípica Clapés.

Tots ells anaven acompanyats d'una banda de música formada per alguns joves igualadins vinculats a Copons.

Agraïm la col·laboració de l'Ajuntament de Copons, que va obsequiar els participants amb una gorra quan passaven per davant de la casa de la vila on eren beneïts per mossèn Aribau.

També volem agrair especialment des d'aquest butlletí a tots aquells que van col·laborar desinteressadament en aquesta bonica festa.

Gràcies a tots ells!!!

Us hi esperem a tots l'any que ve.

PROGRAMACIÓ DE LA FESTA

Concentració a la piscina municipal de Copons per esmorzar pa amb tomàquet i botifarra.

A 3/4 de 12 del migdia la banda de música va a buscar a l'abanderada a casa seva per iniciar els Tres Tombs pels carrers del poble.

Acabats els Tres Tombs, a 2/4 de 3, se serveix a la plaça Major una arrossada popular i en el decurs del dinar se sortegen 2 pernils.

Abanderada d'enguany la Sta. Elena Gudayol Llacuna

Noces d'or sacerdotals de mossèn Josep Aribau

El dia 3 de juliol Copons estava de festa en motiu dels 50 anys de sacerdoci de Mn. Josep Aribau i Riba, rector de Copons i Veciana.

En aquest esdeveniment hi varen fer acte de presència els familiars del mossèn, així com també el vicari episcopal Mn. Joan Torra, 14 companys sacerdots, tots ells del nostre arxiprestat, ajudats per un diaca i acompanyats per gairebé tot el poble de Copons i Veciana.

La missa va ser concelebrada per tots els sacerdots presents a la festa, i el cor de Santa Maria d'Igualada va acompanyar la cerimònia amb els seus cants, dirigits algun d'ells pel Mn. Josep M. Pujol, rector de St. Maure de Montbui.

A l'hora de les ofrenes, els seus renebots, la Gemma, el Roger, el David i la Cristina, varen portar el calze, el pa, el vi i els corporals; l'Anna i l'Aleix, del poble portaren les flors; la Vero, l'Enric, el Francesc i l'Elisabet portaren uns canelobres de cera líquida regalats pels seus familiars; l'Àngel

Text: Marcel Aparisi i Ma Rosa Gusi
Fotos: Josep Ma. Vilà

Abanderada d'enguany la Sta. Elena Gudayol Llacuna

Text: Teresa Closa i Bertran
Foto: Josep i Jaume Teixé

un llibre-records per la família amb un text complet de l'evangeli segons St. Mateu.

Per finalitzar, l'Ajuntament va oferir un picapica al Pla de Missa, obert a tothom. Tot seguit familiars i amics varen reunir-se per fer una celebració a nivell familiar.

Hem de destacar i donar les gràcies a tothom per la seva gran col·laboració i assistència a l'acte, ja que jo personalment, mai havia vist l'església tant plena amb motiu d'una festa.

FELICITATS MOSSÈN!

Text i fotos: **Ma Gràcia Carreras**

El Neusblanc

... una princesa més aviat fleuma, unes "nans" reivindicatives i feministes, el llenyataire travesti, la reina separada...

El passat 16 de gener amb motiu de la Festa de Sant Sebastià, el Grup de Teatre la Barraca Joves va posar en escena un conte de Quim Monzó, "el Neusblanc", amb l'adaptació del guió i direcció de Francina Cirera.

En conjunt l'obra va estar molt ben aconseguida, encara que les primeres escenes van ser massa ràpides, l'escenificació i una interpretació molt acurada per part dels actors, el vestuari, el maquillatge molt original, la coreografia i un bon ritme de l'obra van fer riure molt al públic i els aplaudiments van ser constants.

El qui esperava anar a veure un conte clàssic tan conegut com la Blancaneus es trobà amb la sorpresa que els papers principals eren el padrastre i el príncep d'un sexe una mica ambigu, una princesa més aviat fleuma, unes "nans" reivindicatives i feministes, el llenyataire travesti, la reina separada... Tot el guió al revés (o no), i molt actual, la mordacitat del Monzó es feia palès en tot el diàleg.

És bo encoratjar tot el grup d'actors a seguir treballant i fer possible una feina ben feta, ja que assajar i aconseguir estar tots junts a vegades no és del tot fàcil.

Hi van participar:

NEUSBLANC	Àngel
PADRASTRE	Oriol
PRINCESA	Meritxell
NANS	Sònia, Anna, Ingrid, Georgina, Montse, Eli, Vero
FORNER	Joan
LLENYETAIRE	Francesc
MAJORDOM	Gonzalo
REI	Miquel
REINA	Estefania
NEUSBLANC DE PETIT	Alvaro

Preparació i representació de l'obra.

Text: **Grup de Teatre la Barraca Joves**
Fotos: **Josep Riera**

El dia de Carnestoltes el Centre Instructiu Coponenc "La Barraca" es va convertir en un circ ric en pallasos, mags, domadors, trapezistes, animals ferotges i moltes altres coses.

Tots plegats vam fer un sopar en què animals ferotges compartien plats amb el pallasos, però a l'hora del cafè, van ser sorpresos per l'espectacle sorpresa del grup de Teatre la Barraca Joves; la gresca es va finalitzar amb un esplèndid ball i una magnífica actuació del mag Víctor Vilaseca i el seu conill.

Inauguració ajuntament

Text: **Jordi Bertran**
Fotos: **Imma Liró**

Ara fa ja onze anys Francesc Tomàs Pujol, aleshores alcalde de Copons, va comprar l'antiga fàbrica del Sr. Bartomeu Closa per començar construir el nou ajuntament de Copons. El següent alcalde, Josep Riera Sendiu, va demanar que la Diputació de Barcelona li redactés el projecte de construcció. Quan nosaltres vam entrar a l'Ajuntament vàrem trobar l'herència de dues legislatures per tenir una Casa de la Vila digna i representativa que Copons mereix. Ho teníem claríssim, havíem de continuar l'esforç d'aquesta gent, i hem dedicat la major part de les subvencions de la Diputació per portar a terme la il·lusió de tots els que ens han precedit, de nosaltres mateixos.

Jo he tingut la sort de emportar-me la millor part, he viscut la rehabilitació i la inauguració de l'edifici. El dia de la inauguració la meva il·lusió era grandíssima, i més quan pensava en la gent que hi havia treballat i el temps que havíem passat per aconseguir-ho.

Sens dubte hem triat un edifici històric per instal·lar-hi la Casa de tots. A principi de segle hi havia l'Amistat, un cafè societat, posteriorment s'hi va instal·lar la Cooperati-

va, un cafè que va compartir uns anys l'espai amb el Centre Republicà, que s'instal·là des de l'any 1931 fins al 1939. Després de la guerra la Falange, amb l'esplendor tèxtil la Fàbrica del Bartomeu Closa. Sens dubte un edifici que sempre ha esta important centre en cada època del segle XX . Esperem que en el proper també sigui així.

El dia 18 d'abril tot estava a punt. A les deu del matí el president de la Diputació de Barcelona, Sr. Manuel Royes, tallava la cinta i donava per inaugurat aquest edifici. Després de signar en el llibre d'honor, vaig obrir el primer Parlament Oficial d'aquest Casa de la Vila, en què vaig destacar l'ajuda que ens havia prestat la Diputació per tirar endavant aquest projecte. Seguidament el Sr. Royes va destacar la importància de tenir ajuntaments dignes per poder prestar millor els serveis als nostres conciutadans.

Després tots plegats ho vàrem celebrar degustant un pica-pica i refrigeris.

Que per molts anys puguem gaudir tots d'aquest edifici municipal.

Nou ajuntament de Copons

Apunts de l'ADF

Text: **Toni Marimon**

Un cop més, des de l'ADF us volem informar de les actuacions que anem portant a terme.

Seguint amb la política d'arranjament dels camins del municipi, aquest mes de maig passat es va realitzar el acondicionament dels camins de la Roda i una part del camí de la Muntanya. Pel que fa referència al material, s'ha pintat la cuba i s'hi ha fet una petita reparació. A les dependències de l'Ajuntament, s'ha instal·lat una emissora connectada a la xarxa comarcal de comunicació de les ADF, que servirà com a base de comunicacions en el moment que les dependències municipals hagin d'actuar com a punt de coordinació en cas d'incendi.

Aquest any l'Agrupació a través de l'Ajuntament, ha signat un conveni amb l'Àrea de Cooperació de la Diputació de Barcelona per dur a terme un programa de vigilància complementària contra incendis forestals durant la campanya d'estiu, període comprès entre el 15 de juny i el 15 de setembre.

Col·laborar amb els dispositius de vigilància existents.

Evitat l'inici d'incendis forestals, a través de la dissuasió i la informació.

Detectar la participació de la societat en la prevenció dels incendis forestals.

Cal dir que aquest programa de vigilància, el municipi de Copons el fa conjuntament amb el de Rubió, i consisteix en que diàriament un dels dos vigilants que han estat seleccionats per test a partir de les propostes de les ADF i Ajuntament respectiu, recorren amb un vehicle tot terreny una ruta prèviament marcada per diferents camins dels dos termes municipals, van equipats amb un radiotelèfon connectat a un operador de comunicacions. La direcció tècnica la porta un enginyer tècnic forestal.

Quant a les característiques administratives diem que els convenis estan signats entre ajuntaments i ADF i la Diputació de Barce-

lona. La direcció tècnica va a càrrec de la Diputació, coordinats amb la Generalitat de Catalunya a través del conveni de cooperació signat entre el Departament d'Agricultura i la Diputació.

Referent a les característiques econòmiques, la Diputació de Barcelona finança el personal, els vehicles, el material, el vestuari i les gestories. L'Ajuntament finança el combustible i l'ADF fa les gestions de contractació del personal i vehicles.

Des de l'A.D.F. esperem que aquest servei sigui una eina més en el camí de la lluita contra els incendis forestals.

l'Alta Anoia

Un programa de desenvolupament turístic que avança vigorosament

Text: Montserrat Coberó i Farrés
Agent de Desenvolupament Local
per als municipis de l'Alta Anoia

Els atractius de l'Alta Anoia

Situades en el centre de Catalunya i ben comunicades mitjançant l'Eix Transversal i la N-II, les terres de l'Alta Anoia són molt poc conegudes. En aquests paratges s'hi han conservat el món tradicional de la pagesia, la bellesa dels paisatges, la riquesa del patrimoni històric, l'atractiu dels petits pobles de carrers estrets i costeruts i places porticades, la serenor de les masies, la tranquil·litat dels camins, les tradicions gastronòmiques i el caràcter càlid i obert de la gent. Tots aquests elements constitueixen un gran potencial turístic que cal anar desenvolupant i promocionant a través de diverses actuacions. Aquesta és la tasca que s'està portant a terme dins el projecte Alta Anoia.

Imatges festa de l'Alta Anoia

Taula de presentació de productes típics de l'Alta Anoia

El projecte turístic "Alta Anoia" l'integren nou municipis rurals del nord de la comarca de l'Anoia: Calonge de Segarra, Castellfollit de Riubregós, Copons, els Prats de Rei, Pujalt, Rubió, Sant Martí Sesgueioles, Sant Pere Sallavinera i Veciana. Aquests municipis comparteixen una geografia i un paisatge similars i la mateixa realitat socioeconòmica. L'economia es basa fonamentalment en l'agricultura i la ramaderia. Des de començament del nostre segle, el nombre de població en aquests pobles ha anat disminuint, un fenomen aguditzat en les darreres dècades. Es produeix alhora una dinàmica de progressiu envelliment de la població i una acusada emigració dels joves cap a ciutats i viles més grans, on troben sortides laborals més adequades a les seves aspiracions.

Aquest territori, gràcies a la seva economia bàsicament agrícola, ha sabut conservar fins a l'actualitat el seu caràcter rural, amb unes petites poblacions on generalment es poden observar encara els trets essencials de l'arquitectura tradicional i amb uns nuclis on es conserva el traçat medieval i modern dels carrers. També s'ha mantingut fins a l'actualitat tot i que no sempre en tan bones condicions com seria desitjable, una gran riquesa en patrimoni cultural (històric, arqueològic, artístic, etnològic, etc.). Tots aquests elements, convenientment presentats, poden constituir una nova font de riquesa gràcies a la seva capacitat de convertir-se en recursos turístics.

Però cal oferir quelcom més per aconseguir un flux turístic consolidat. És imprescindible crear unes infraestructures i una oferta de serveis que permetin atendre totes les necessitats dels visitants: allotjament, restauració, visites guiades, productes artesans, activitats de lleure, etc. Tots aquests serveis són la base per a noves oportunitats i donaran lloc a la creació de llocs de treball qualificats alhora que poden proporcionar fonts d'ingressos complementaris per a moltes explotacions agropecuàries familiars. Cal tenir clar que tots aquests nous serveis han de donar la imatge adequada per a contribuir positivament al desenvolupament conjunt. És imprescindible oferir una alta qualitat en els productes i un tracte personalitzat i afable en tots els serveis.

Tot i que l'Alta Anoia ja és un projecte consolidat, tan sols fa poc més d'un any i mig que els nou ajuntaments de l'Alta Anoia van iniciar les activitats per aconseguir desenvolupar el turisme en aquesta zona.

Durant el mes de setembre de 1997 començaren els primers contactes per elaborar un projecte de dinamització dels municipis del nord de l'Anoia. Aviat es definí la línia d'actuació: elaborar un projecte de desenvolupament turístic conjunt sota la denominació d'Alta Anoia. Encertadament, s'inicià aquest desenvolupament amb un projecte de formació (PLAFATUR, un Pla de Formació i Autocupació per al Turisme Rural) que va permetre preparar un equip nombrós d'habitants de l'Alta Anoia per aprofitar les noves oportunitats que el desenvolupament turístic posa a l'abast.

Fou en el mes d'abril de l'any passat quan es presentà per primera vegada al públic la destinació turística "Alta Anoia" amb una activa presència en el Saló Internacional de Turisme de Catalunya gràcies a la col·laboració de l'equip d'alumnes de Plafatur I.

Des d'aquells moments inicials, les accions desenvolupades en els diferents àmbits d'actuació han estat molt diverses i complexes, totes elles orientades vers l'objectiu comú: el desenvolupament turístic de l'Alta Anoia.

Pla de Formació:

De forma lògica i ben raonada, la primera acció assumida dins el projecte global fou un pla de formació, PLAFATUR (Pla de Formació i Autocupació per al Turisme Rural). S'inicià un primer curs i seguidament es va continuar amb un segon i properament s'inicià el tercer.

Aquest pla de formació proporciona als seus alumnes les bases per iniciar noves activitats que s'incorporin dins el projecte global.

Plafatur I (1997-1998)
Plafatur II (1998-1999)
Plafatur III (s'inicia el proper setembre)

Potenciació i millora dels serveis:

S'han aconseguit potenciar el desenvolupament del sector serveis aprofitant les noves expectatives i aconseguint un increment i diversificació dels serveis turístics:

Adequació del conjunt de l'oferta a la imatge global del projecte
Diversificació de l'oferta de serveis
Increment de la qualitat dels serveis
Augment de l'oferta de serveis (especialment en el camp de l'allotjament rural)
Desenvolupament de nous productes artesans
Creació d'una xarxa de guies locals

Valorització dels recursos patrimonials:

S'han iniciat un bon nombre d'actuacions destinades a adequar els recursos patrimonials de l'Alta Anoia per convertir-los en elements d'atracció turística.

Projectes de senyalització de monuments i punts d'interès
Projectes d'adequació de camins i punts d'accés
Disseny i redacció d'un projecte de potenciació de punts d'interès.
Presentat al Programa Raphael de la Comunitat Europea.

Màrqueting i Promoció:

Com a una de les principals eines de promoció es va optar per l'estratègia de donar a conèixer l'Alta Anoia a partir de generar notícies que fossin recollides pels mitjans de comunicació d'àmbit català. En aquesta línia s'inicià l'organització d'esdeveniments lúdics que donessin a conèixer l'Alta Anoia a un nombre ampli de públic.

Celebració gastronòmica "Fogons de l'Alta Anoia-98" (3.000 visitants)
Concurs Fotogràfic "Imatges de l'Alta Anoia-99" (400 fotografies)
"Fogons de l'Alta Anoia-99" i 1a. Fira de la Transhumància
(10.000 visitants)

Participació en Fires de Turisme o altres de caràcter genèric, però útils per a generar un fluxe, turístic des de les comarques veïnes:

SITC-98
Fira de Cervera 98
Expo-Bages 98
Aerosport 98
Fira d'Igualada 98
Agrotur-98
SITC-99
Aerosport 99

Igualment s'ha realitzat un esforç per editar materials gràfics de promoció:

Fulletó "Alta Anoia" (abril 1998)
Fulletó "Alta Anoia. Serveis" (octubre 1998)
Fulletó "Alta Anoia. Paquets turístics" (maig 1999)

Preparació d'estratègies de comercialització:

Els fruits dels esforços de promoció (participació en fires i edició de materials gràfics, preferentment) es palesaren des dels inicis d'una forma gradual, confirmant així la progressiva consolidació de l'Alta Anoia com una destinació turística amb la possibilitat d'aconseguir una bona posició dins el mercat del turisme d'interior.

Les estratègies de comercialització han actuat en dos fronts:

Elaboració de propostes per a agències de viatges. Visites amb autocar d'un dia de durada
Elaboració de paquets turístics de cap de setmana (altres de durades diverses) destinats a un públic familiar i a grups de joves.

Per a la temporada tardor-hivern de 1998 es van preparar cinc paquets diferents que coordinaven propostes d'allotjament, restauració, compres, visites guiades i activitats.

Per a la temporada primavera-estiu 1999 s'han elaborat nou propostes diferents amb uns preus molt ajustats per facilitar la penetració en el mercat.

La propera tardor es posaran en funcionament un total de tretze propostes diferents.

El projecte "Alta Anoia", impulsat pels nou ajuntaments dels municipis que formen part d'aquest territori, coordina les accions descrites i altres de més concretes, totes elles necessàries per a un correcte desenvolupament del potencial turístic d'aquesta zona.

Potenciar el desenvolupament turístic és la fórmula més idònia per aconseguir conservar la seva essència d'aquesta àrea rural tot desencadenant un impuls econòmic regenerador que a través d'un procés de sinèrgia estimuli tot el conjunt d'activitats i produeixi un progrés generalitzat que contribueixi a millorar les condicions de vida dels habitants d'aquests municipis.

Plafatur III: A partir de setembre, un nou curs

La nova proposta formativa per als pobles de l'Alta Anoia presenta una cadena de mòduls on es poden trobar elements pràctics d'on extreure els coneixements necessaris per a donar origen a futures activitats adreçades al turisme i que permetin treure un rendiment dels recursos del territori.

Programa:

Mòdul I: Informàtica nivell I. Iniciació a Windows. Processador de textos i full de càlcul

Mòdul II: Informàtica nivell II. Internet i correu electrònic

Mòdul III: Disseny i decoració d'establiments de turisme rural

Mòdul IV: Restauració i consolidació de mobles i elements rústics

Mòdul V: Artesania i elements ornamentals amb matèries naturals. Ús de flors i plantes de l'entorn.

Mòdul VI: Restauració i cuina tradicional. Adaptació als clients de turisme rural

Mòdul VII: Elaboració de productes alimentaris artesans. Mesures de garantia sanitària

Mòdul VIII: Tècniques de venda i atenció als clients. Exposició i aparadorisme

Mòdul IX: Monitoratge i guiatge de turistes. Tercera edat. Grups escolars

Mòdul X: Coneixement detallat dels principals recursos turístics de l'Alta Anoia

Recull: **Daniel Garcia**
Fotos: **Ramon Serra**

La millor temporada del FC Copons

Després de la parada per les festes de Nadal i de Cap d'any, l'equip del FC Copons torna a la competició.

El 2 de gener, el Copons rep a l'Ateneu Igualadí i el derrota amb claredat per un 5 a 2 sense passar cap problema.

El 10 de gener, l'equip coponenc es desplaça al Pas Blau de la Poble de Claramunt. En aquest partit la sort es posa de banda del Copons i guanya per 2-3 en els darrers minuts de l'encontre.

El 16 de gener, el Copons li fa 10 gols als Bedorc, deixant molt clara la superioritat dels coponencs, davant d'un equip novell que sempre ocupa les parts baixes de la taula.

El 23 de gener, el Montbui surt derrotat del Rieral per 5-3 amb un joc ràpid i vistos per part del Copons, que aprofita les ocasions de què disposa.

El 30 de gener, el Copons visita el camp de la penya Madridista de Capellades i surt derrotat per 6-0 en un dels pitjors partits que ha fet aquesta temporada.

El 6 de febrer, el líder de la categoria, l'Òdena, visita el camp del Copons i s'emporta els 3 punts, guanyant per 1-2; el Copons va portar el pes del partit, però es va enfonsar físicament en els darrers minuts.

El 20 de febrer, el Copons es desplaça fins als Hostalets de Pierola i guanya per 2-4. L'Hostalets mai va ser un rival per a un Copons que va dominar el partit des del primer minut de joc.

El 27 de febrer, un Copons sense idees, perd a casa davant la Pau per 1-2.

El 6 de març, el Copons visita el Jorba i empaten a 1 en el partit de la jornada, ja que els dos clubs estan a la part alta de la classificació.

El 13 de març, el Vallbona guanya per 0-1 al Copons en un partit en què els visitants van ser els menys dolents de l'encontre.

El 20 de març, el Copons es desplaça al camp municipal de Piera per enfrontar-se al Ca n'Aguilera, un equip que juntament amb el Vallbona està a la part baixa de la classificació, però guanya el partit per 4-1: les errades

defensives del Copons li costen molt cares. **El 27 de març**, el Copons imposa el seu joc davant el Tous durant una bona part del partit, però acaba demanant el final per la reacció del tous a les acaballes del matx Copons 4-Tous 3

L'11 d'abril, el Copons visita al Collbató en un partit on deixa escapar moltes ocasions de sentenciar l'encontre, perd per 4-3.

El 18 d'abril, el Rebrot guanya per 3-0 el Copons; la son dels coponencs pesa massa per deixar-los entrar en el partit.

El 24 d'abril, el Copons guanya amb claredat la Torre de Claramunt per 3 a 1, en un partit en què els dos equips es juguen encapçalant les posicions de promoció d'ascens juntament amb el Jorba i la Poble.

El 2 de maig, el Copons va al barri del Maset de Masquefa i guanya per 1-4 en un patit en què els coponencs no es destapen fins al darrer quart d'hora. Cal destacar el lamentable estat del camp del Maset en què meitat era de sorra i l'altre meitat d'herba.

El 8 de maig, el Montserrat surt derrotat del Rieral per 4-1, demostrant la superioritat del coponencs.

El 15 de maig, el Copons visita el camp de gespa artificial del Xipreret i derrota l'Ateneu per 0-3, deixant el marcador curt per les ocasions que va desaproveçar.

El 22 de maig, el Copons li fa 6 gols a la Poble de Claramunt, que només va poder fer un gol als darrers minuts del partit. L'equip visitant dona una molt bona imatge per a la classificació que ocupa.

El 29 de maig, el Copons juga al camp del Bedorc l'últim partit de la temporada 98-99 i guanya per 2-9, amb tres gols d'en Marc Riera en la seva primera temporada al FC Copons.

Amb aquest bon final de temporada en què s'ha aconseguit guanyar els 6 darrers partits, el FC COPONS ha assolit el 3r lloc del campionat de Tercera Regional.

Sens dubte ha estat la millor classificació del FC Copons al llarg de la seva història. Això ha estat possible gràcies a la qualitat dels seus jugadors, la feina de l'entrenador, el suport dels socis i afeccionats i la seva junta directiva.

A tots ells les més sinceres gràcies.

De Copons a Montserrat

... que es preparin de valent aquest estiu, fent alguna caminada, ja que es presenta com una excursió bastant llarga, però assolible per a tothom amb un mínim d'entrenament.

Us comuniquem que per al pròxim 19 de setembre estem preparant una excursió de Copons a Montserrat.

Aquesta sortida es va gestar per una proposta de la gent més jove de Copons amants de les caminades, en què se'ns va demanar de muntar una excursió d'Igualada fins a Montserrat. Pretenien variar una mica de les matinals que solem fer de tant en tant pels voltants de Copons.

Fruit d'aquesta proposta, hem pensat d'organitzar-ne una, però que en comptes de sortir d'Igualada sortís directament a peu des del nostre poble.

A més a més, a diferència de les típiques sortides que acaben a Montserrat, hem pensat de fer-la de dia, encara que sortint de bon matí, i d'aquesta manera es pretén que la gent que vulgui venir gaudeixi al màxim del bonic paisatge que ens ofereix la nostra comarca.

Agraïrem que la gent que pot estar interessada a en fer aquesta excursió ens ho faci saber, i els recomanem, que es preparin de valent aquest estiu, fent alguna caminada,

ja que es presenta com una excursió bastant llarga, però assolible per a tothom amb un mínim d'entrenament.

A mesura que s'acosti el dia, us anirem concretant els detalls, però ara ja us podem dir que caldrà portar un bon calçat.

Animeu-vos, pot ser molt divertit.

Activitats

CLASSIFICACIÓ

	J	G	E	P	GF	GC	Punt
ÒDENÀ	34	30	3	1	132	40	93
JORBA	34	24	5	5	111	69	77
COPONS	34	22	1	11	108	71	67

Equip temporada 98/99

Text: **Sílvia Quintana Lloró**. Assistent Social
Fotos: **Assumpta Prats**

El taller d'entrenament de la memòria

El passat dia 6 de juliol va tenir lloc a la nova seu consistorial la cloenda del Taller d'Entrenament de la Memòria, organitzat pel Serveis Socials de l'Ajuntament de Copons conjuntament amb el Consell Comarcal de l'Anoia. L'acte es va iniciar amb un esmorzar ofert per l'Ajuntament i seguidament es va fer el lliurament de diplomes a cada un dels vint-i-un participants.

El Taller d'Entrenament de la Memòria anava destinat a persones majors de 60 anys i consistia bàsicament en exercicis pràctics orientats a mantenir la capacitat memorística i evitar-ne el seu deteriorament. L'objectiu no era recuperar la memòria ja perduda, si no exercitar les capacitats mentals per tal de mantenir-les actives i despertes.

El Taller va iniciar-se a principi del mes de maig i ha tingut una durada de dos mesos. Donada l'àmplia resposta que va tenir la convocatòria van haver de realitzar-se dos

cursos, un el dimarts al matí i l'altre el dijous a la tarda.

Des de Serveis Socials es valora positivament aquesta activitat, que ha ofert a la gent gran del poble la possibilitat de portar a terme una experiència diferent i al mateix temps ha omplert una petita part dels seus temps lliures.

Voldria aprofitar aquest espai per agrair molt sincerament a tots els avis i àvies la seva participació en el taller ja que tenir-los com alumnes ha estat una experiència molt divertida i interessant; i m'agradaria també animar-los a seguir participant en futures activitats que es puguin organitzar des de l'Ajuntament.

Participants en el primer Taller de Memòria

gener

- 2
- Futbol: Copons, 5 – Ateneu Igualadí, 2
- 10
- Futbol: Pobla Claramunt, 2 – Copons, 3
- 15
- Surt al carrer el núm. 7 de Camí Ral
- 16
- Futbol: Copons, 10 – Bedorc, 0
-
- Activitats infantils a la Barraca a càrrec d'Elena Gudayol
-
- Berenar de coca amb xocolata i refresc, gentilesa de l'Ajuntament
-
- Teatre: El Neusblanc, a càrrec del Grup de Teatre la Barraca Joves
- 17
- Santa Missa
-
- Concert vermut a càrrec de l'orquestra Liberty
-
- Homenatge al soci d'honor del Centre Instructiu Coponenc: Sr. Esteve Pons
-
- Ball de tarda amb l'orquestra Liberty, amb el típic ball de la Crespella
-
- Sorteig d'una panera
- 20
- Ofici Solemne en honor del nostre patró Sant Sebastià
- 23
- Futbol: Copons, 5 – Montbui, 3
- 30
- Futbol: Madridista, 6 – Copons, 0

febrer

- 1
- Incorporació a l'Ajuntament de l'objector Marc Aparisi
- 6
- Futbol: Copons, 1 – Òdena, 2
- 7
- Presentació / demostració de les motos GAS-GAS, al Refugi de Cal Saül
- 11
- Els alumnes de l'escola celebren el dijous gras al Pi del Quildo
- 13
- Carnestoltes infantil
-
- Carnestoltes va de circ, amb sopar, espectacle i ball a la Barraca
- 20
- Futbol: Hostalets Pierola, 2 – Copons, 4
-
- Comencen els assajos de les Caramelles
- 27
- Futbol: Copons, 1 – La Pau, 2
- 28
- Grup de Teatre la Barraca: recital poètic en record de Maria Mercè Marçal, al teatre

març

- 5
- S'anul·la la conferència: Catalunya lliure de peatges a càrrec del Sr.Josep Huguet, diputat del Parlament de Catalunya, per falta d'assistents
- 6
- Futbol: Jorba, 1 – Copons, 1
- 7
- Grup de Teatre la Barraca: recital poètic al Teatre de l'Aurora d'Igualada
- 12
- Grup de Teatre la Barraca: recital poètic al Teatre de l'Aurora d'Igualada
- 13
- Futbol: Copons, 0 – Vallbona, 1
- 15
- Ple Ordinari
-
- Inici del període de les mesures de prevenció d'incendis forestals
- 19
- Comença a funcionar el sistema per fer receptes mèdiques, mitjançant la bústia
-
- S'inicia el termini per sol·licitar la targeta sanitària individual (qui encara no la tingui)
- 20
- Futbol: Ca n'Aguilera, 4 – Copons,1
- 21
- Concentració / esmorzar a la Piscina Municipal
-
- 3rs. Tres Tombs pels carrers del poble. Abanderada: Elena Gudayol
-
- Arrossada popular a la plaça Ramon Godó
-
- Sorteig de dos pernils
- 27
- Futbol: Copons, 4 – Tous, 3

abril

- 4
- Caramelles pels carrers de Copons
- 8
- Últim dia presentació fotografies Imatges de l'Alta Anoia-99
- 10
- Futbol: Collbató, 4 – Copons, 3
-
- Sopar de Futbol al Refugi de Cal Saül
- 11
- Visita del Diputat-President de l'Àrea d'Esports i Turisme de la Diputació, Sr. Prieto
-
- Fira d'artesanía
-
- Inauguració de l'exposició fotogràfica Imatges de l'Alta Anoia-99
-
- Gimcana de Fotografia Instantània
-
- Esmorzar de l'Alta Anoia a Ca l'Arnau
-
- Espectacle Traginers de Copons, pels carrers a càrrec del Grup de Teatre la Barraca
-
- Actuació del grup La Gallarda
-
- Trobada de gegants i capgrossos
-
- Actuació de l'Esbart Dansaire dels Prats de Rei
-
- Convit del Traginer
-
- Concessió premis del Concurs Fotogràfic i de la Gimcana de Fotografia Instantània
-
- Dinar del Traginer a Ca l'Arnau
- 15
- Puja personal de l'OALGT, per tal de cobrar tributs pendents de pagament
- 17
- Futbol: Rebrot,3 – Copons, 0
- 18
- Inauguració de la nova Casa de la Vila, amb la presència del President de la Diputació de Barcelona Sr. Royes i diverses personalitats de la comarca, amb un aperitiu per a tothom
-
- Anoia pam a pam, organitzat per l'Ateneu Igualadí i el CECI, visita Copons
- 24
- Futbol: Copons, 3 – Torre Claramunt, 1
- 28
- Reunió de l'ADF
- 30
- Assemblea General Ordinària de socis del Centre Instructiu Coponenc
-
- S'exposen al públic les llistes electorals, per si escau, presentar reclamacions
-
- Els nens de catequesi col·laboren amb Benestar Social, donant aliments per Kosovo

maig

- 2
- Futbol: El Maset, 1 – Copons, 4
-
- Dinar de Caramelles a la Plaça Major i ball a la Barraca amb Ceregumil
- 8
- Futbol: Copons, 4 – Montserrat ,1
- 11
- Inici del taller d'entrenament de la memòria, organitzat per l'Ajuntament de Copons, junt amb el Consell Comarcal de l'Anoia
- 15
- Futbol: Ateneu Igualadí, 0 – Copons, 3
- 16
- Joventuts Feréstegues: Participació a la IV Sortida Popular Tous – Sentfores
- 18
- Ple extraordinari
- 22
- Futbol: Copons, 6 – Pobla Claramunt, 1
- 23
- II Fogons de l'Alta Anoia a Pujalt, amb la participació de l'Ajuntament de Copons
- 27
- Es reparteix el programa electoral i penjada de cartells dels Joves Independents de Copons-PSC, única candidatura per a les municipals'99
- 28
- Visita del Sr. Pasqual Maragall al nostre poble
- 29
- Futbol: Bedorc, 2 – Copons, 9 - Finalització de la lliga 98-99, aconseguint el tercer lloc de la classificació

Punts: ÒDENÀ-93, JORBA-77, COPONS-67.

juny

- 6
- Mítinq electoral del JIC-PSC a la Barraca, amb un aperitiu per a tothom
- 9
- Es recomana un ús racional de l'aigua, per tal d'evitar possibles restriccions
- 13
- Eleccions, amb la victòria del JIC-PSC a les municipals, i del PSC a les europees

Municipals '99

Cens	Vots	JIC-PSC	Blancs	Nuls
250	186	157	10	19
100%	74,40%	84,41%	5,38%	10,21%

Europees '99

Cens	Vots	PSC	CIU	ERC	Altres	Blancs	Nuls
250	176	61	60	26	16	11	2
100%	70,40%	34,66%	34,09%	14,77%	9,09%	6,25%	1,14%

- 15
- S'entrega el programa de vigilància complementaria contra incendis forestals, portan-lo a terme Toni Riera
-
- Fi de curs de catequesi, fent un berenar a la Rovira
- 16
- Puja personal de l'OALGT, per tal de cobrar tributs pendents de pagament
- 17
- S'inicia el sistema de torns per regar els horts, per la poca aigua existent
- 19
- Comença la temporada de piscina
- 23
- Revetlla de Sant Joan, amb un sopar i ball a la piscina municipal
- 26
- Inici del curset de Karate-do, a càrrec de Jordi Sala, a la Barraca
- 30
- Ple extraordinari

juliol

- 2, 3 i 4
- 3
- Joventuts Feréstegues: Excursió al Parc Nacional d'Ordesa.
-
- Celebració de les noces d'or sacerdotals de mossèn Josep Aribau, amb una missa a l'església de Santa Maria de Copons, i un aperitiu gentilesa de l'Ajuntament
-
- Ple extraordinari / Constitució del nou Ajuntament que queda format per les següents persones:
-
- Jordi Bertran i Muntaner
-
- Daniel Garcia i Farrés
-
- Antoni Marimon i Gabarró
-
- Josep Ma. Tomàs i Pujabet
-
- Xavier Martí i Tello
-
- Adela Mas i Prats
-
- Susanna Guix i Tomàs
- 5
- Inici de l'escola d'estiu, a càrrec d'Elena Gudayol
-
- comencen els cursets de natació, a la piscina municipal
-
- Reunió per organitzar els actes de la Festa Major, a la sala de plens de l'Ajuntament
- 6
- Cloenda del taller d'entrenament de la memòria, amb un esmorzar gentilesa de l'Ajuntament i lliurament de diplomes
- 10
- Participació dels regidors de l'Ajuntament en l'elecció del nou diputat provincial per l'Anoia, al Jutjat
-
- Futbol: Partit amistós al camp del Rieral
-
- Sopar finalització temporada futbol, al Prats Jardí
- 11
- Benedicció dels cotxes per Sant Cristòfol, al Carrer Vilanova
- 14
- Es reparteixen les bases del X Concurs de Fotografia Vila de Copons
- 15
- Reunió per parlar sobre la problemàtica de l'aigua de la bassa, i estudi de creació d'una junta de regants.
- 17
- Comença la pre-inscripció de Plafatur III, curs de formació i autoocupació en turisme rural
- 20
- Ple extraordinari
- 24
- Actes de cloenda del curs 98-99 del Centre d'Estudis Comarcals, amb un recital de Bitrac Dansa a la Plaça Major i un sopar al Refugi de Can Saül
- 24 i 25
- Joventuts Faréstegues: Excursió a la Vall Ferrera.
- 25
- Interrupció del subministrament elèctric, per realitzar treballs de millora

Recull: **Ma Gràcia Carreres**
Foto: **Ferran Bosque i Oliva**

L'assassinat d'un mecànic trasbalsa la vida mansa i quieta d'un poble de muntanya. A partir d'aquest incident, Jordi Creus (Trempe - Pallars Jussà - 1964) dibuixa una trama narrativa força ben lligada a través de la persona del Biel Llobet, un pagès amb una tendència malaltissa a posar el nas allà on no toca.

El Biel, autèntic protagonista de la novel·la -tot i que molt ben secundat per una munió de secundaris força ben trobats- ens explica en primera persona el devenir de la narració, marcat per les diferents hipòtesis dels veïns i de la policia. La seva tafaneria patològica afegirà al relat un bona dosi d'intriga que es mantindrà fins al final.

El Robert, un amic de la infància transformat en mosso d'esquadra, el xurrer Gori, el carnicer Fabià, la vídua Matinde, l'alcohòlic Santpancraci. El cambrer Xarli, els germans Fichero Tots ells deambulen per la novel·la, entrant i sortint dels bars i de les cases de barrets amb la mateixa naturalitat amb què utilitzen un dialecte pallarès que és, sens dubte, un dels reeiximents del llibre.

"Amb dos manilles i un as, botifarra faràs!" barreja destrament la novel·la negra amb l'humor i, com el seu títol indica, amb la botifarra, el joc de cartes més popular del nostre país, present, com si fos el fil conductor, al llarg d'una obra desenvolupada amb molt bon ritme.

Un dels encerts del llibre és la incorporació, al final, del Petit Diccionari del Botifarraire, on l'autor descriu, per als no iniciats, els principals conceptes del joc. Tot i que les paraules emprades són les habituals a la comarca dels Pallars, hem considerat interessant transcriure aquest Petit Diccionari, a causa que a Copons la botifarra és un joc amb un fort arrelament.

Amb dos manilles i un as, botifarra faràs

ARRASTRE: Sortida de *trumfo*, cosa que obliga a llençar-ne a la resta de jugadors.

AS: Segona carta en importància. És el número 1 de qualsevol pal i val quatre punts.

BARALLA (1): Està formada per quaranta-vuit cartes, dotze de cada *pal*.

BARALLA (2): D'altra banda, pot fer referència als *nyaupits* que s'intercanvien els membres d'una parella a causa d'una mala jugada. També poden produir-se baralles entre una i altra parella o entre aquestes i les *xutes*.

BASA: Una carta llençada per cada jugador. Se l'endú el guanyador, que torna a tirar. Cada basa suma un punt al compte de la parella.

BOTIFARRA (1): Joc de cartes típicament català, especialment arrelat a les comarques del nord del Principat. Sens dubte, el Pallars és un dels indrets on la botifarra és la millor alternativa a la migdiada. Amb dos parelles, un tapet i una baralla n'hi ha prou per posar en pràctica un entreteniment en què l'habilitat dels jugadors és gairebé tan important com els punts que l'atzar decideix posar-los entre els dits.

BOTIFARRA (2): A més a més, és l'expressió utilitzada quan la persona encarrega de fer *trumfo* decideix eliminar-lo. Els punts valen doble.

BOTIFARRA PESSETERA: És una de les diverses varietats que han nascut al voltant de la botifarra oficial. Cada jugador va sol, no hi ha parelles. Generalment, els punts es transformen en una quantitat variable de quartos, anteriorment pessetes, d'aquí el seu nom.

BOTIFARRA BOJA: Botifarra a sang i fetge. Sense *trumfo* cap de les seves mans.

CANTAR: De forma rotativa, cada jugador decideix el *trumfo*. Pot fer-ne, passar-lo al company o decantar-se per la botifarra.

CAPA: Una de les parelles guanya totes les bases d'una mà. Per tant, recull quaranta-vuit cartes, en contrast de l'altra, que no en recull cap. És la humiliació més gran que permet la botifarra, i acostuma a anar acompanyada dels xants entusiasmat de les *xufes*.

CARTA: Cada jugador inicia la mà amb dotze cartes entre els dits. Cada basa en llençarà una fins que, a la dotzena, es quedarà amb les mans buides.

CAVALL: És la carta número 11. Val dos punts.

COMPENETRACIÓ: La compenetració entre els membres d'una parella és un dels elements més apassionats de la botifarra. Sense paraules ni gestos, únicament amb la manera de jugar les cartes, hem de fer veure al company el nostre joc. No cal dir que els senyals i les indicacions estan completament prohibides.

CONTRAR: Possibilitat d'uns dels membres de la parella que no ha fet *trumfo* de doblar els punts.

DESCART: Un jugador pot llençar una carta que no li interessi quan una *bassa* vagi al company i ell no tingui cap carta del *pal* s'ha tocat.

FÀRIA: No és imprescindible, però si complementària. Pot substituir-se per qualsevol altre cigar. Perfectament la *senyoreta* o el *caliquenyo*.

FALLO: No tenir cartes del *pal* que juga, cosa que obliga a tirar *trumfo* si la *bassa* va de la parella contraria.

FALLO RODO: Expressió utilitzada quan un jugador no té cap carta d'un determinat pal.

JOC: Diem que un jugador té un bon joc si entre les seves dotze cartes hi ha manilles, asos o va carregat de *trumfos*. Al contrari, un mal joc faria a l'abundància de cartes menors .

MÀ: Esta composta de dotze *bases*. Després de cada mà, cal barrejar i tornar a repartir.

MANILLA: Primera carta es de importància. És el número nou de qualsevol *pal* i val cinc punts.

PAL: N'hi ha quatre: bastos (bastons), ors, copes i espases. Cada pal conté dotze cartes.

PARTIDA: Consta d'un nombre indeterminat de mans. S'acaba quan una de les parelles suma més de cent punts.

PUTA: És el deu de qualsevol *pal* i val un punt. També se la coneix amb el nom de *sota*.

PUTES: És diu que són putes quan, després del recompte d'una mà, ambdues parelles han empatat a punts.

REBENTAT (cigaló): Conegut popularment amb nom de *Carajillo* com la fària, no és una part imprescindible de la partida, però no pot negar-se que és el seu beuratge per excel·lència. Està format d'una part de cafè i una altre de licor, especialment conyac.

RECOMPTAR: Possibilitat d'un dels membres de la parella que ha fet *trumfo* de quadruplicar els punts, sempre i quan els rivals hagin contract prèviament. En alguns indrets es permet *santvicentar*, que multiplica per vuit els punts.

REI: És la carta número dotze i val tres punts.

RENUNCIA: No tirar la carta que pertoca per ignorància o mala fe. Les conseqüències depenen de la benevolència de la parella rival que te dret a anotar-se la totalitat dels punts de la *mà*.

TANTO: Punt. En una mà normal hi ha seixanta-dos punts, per tant la parella guanyadora s'apuntarà els *tantos* que passin de trenta-sis.

SEMIFALLO: Expressió utilitzada quan un jugador només té una carta d'un *pal*.

TRUMFO: És el *pal* que mana sobre els altres. Un dels dos *trumfos* supera una *manilla* de qualsevol altre *pal*.

XUTA: Personatge que no vol participar en la botifarra, però que, amagat a l'esquena de qualsevol dels jugadors, no es talla ni un pel alhora de comentar les jugades o de fotre la tabarra per mala elecció. Les *Xutes* malgrat ser terriblement odioses, estan unides a la botifarra, com l'anís a la barreja.

I tu qué?

Benvolgut usuari de vehicles;

Els tècnics inspectors han assenyalat aquells defectes que influeixen tant en la seguretat del vehicle com en la legalitat de la circulació. Hauran observat que al costat de cadascun dels conceptes hi ha dos espais per a marques; si el senyal és en el de l'esquerra indica que els defectes són lleus, i si és en el de la dreta que són greus, i si és en tots dos vol dir que són molt greus. D'acord amb això, el vehicle ha obtingut el resultat:

FAVORABLE: No s'ha observat cap defecte o els detectats s'han qualificat de lleus. Poden circular sense efectuar nova revisió dins el termini de validesa assenyalat, sense perjudici de corregir els defectes indicats com més aviat millor.

DESFAVORABLE: Els defectes detectats són greus i poden influir notablement en la seguretat del vehicle, per la qual cosa han de ser corregits i han de presentar novament el vehicle per a la comprovació corresponent.

NEGATIVA: Els defectes detectats són greus. La utilització del vehicle pot constituir perill per als ocupants o per als altres usuaris dels vials públics.

En cas d'inspecció desfavorable o negativa, de conformitat amb l'article 11è del Reial Decret 2042/1994, es disposa d'un termini inferior a dos mesos per reparar el vehicle, el qual resta inhabilitat per a circular pels vials públics, tret del seu trasllat al taller (per mitjans aliens en cas de negativa) i tornada a aquesta estació ITV per a una nova inspecció.

Abans de dos mesos, la segona revisió es reduirà a la comprovació de la correcció dels defectes greus o molt greus advertits i se us aplicarà la tarifa reduïda. Excepcionalment, si el vehicle es presenta en aquesta estació el mateix dia o qualsevol dels dos següents feiners i es qualifica el resultat de favorable, aquesta segona inspecció serà gratuïta en atenció a l'esmena ràpida de les deficiències. En cas de superar els dos mesos el vehicle es revisarà en la seva totalitat i s'abonarà la tarifa completa.

En el supòsit concret que la causa de rebuig sigui una reforma no legalitzada (punt 1.09), ho poden legalitzar incoant el corresponent expedient administratiu. Consulteu a l'estació i us indicaran com procedir en aquest cas.

Fins i tot amb resultat, és molt convenient que elimineu tots els defectes trobats com més aviat millor, encara que sembli que algun tingui poca importància, i ho hauréu de fer en un taller autoritzat. Aquesta actuació augmentarà la pròpia seguretat i pot prevenir que sorgeixi alguna deficiència més considerable. La circulació amb defectes advertits pot ésser qualificada en cas d'accident de conducta negligent.

Adhesiu comprovant de l'any de revisió.

Com sol·licitar una nova revisió:

- 1- El final del termini concedit el trobareu en l'informe d'inspecció, a la targeta ITV, a l'adhesiu ITV.
- 2- Es recomanable que concerteu dia i hora amb l'estació ITV on vulgueu passar revisió. Les inspeccions tècniques són realitzades d'acord amb el RD 2042/1994.
- 3- Els telèfons on podeu concertar l'hora són els següents:

ITV VALLÈS OCCIDENTAL	93 780 75 55	ITV VALLÈS ORIENTAL	93 849 76 11
ITV MARESME	93 799 42 11	ITV BAGES	93 874 51 11
ITV ANOIA	93 805 24 44	ITV BERGUEDÀ	93 822 20 11
ITV ALT URGELL	973 35 16 54	ITV SOLSONÈS	973 48 16 69
ITV Cerdanya	972 14 06 60	ITV Mòbil i M.AGRÍCOLA	93 415 74 44
ITV ALT PENEDÈS	93 892 33 11	ITV OSONA	93 886 10 33
ITV GARRAF	93 814 42 22	ITV LA GARROTXA	972 26 95 76
ITV RIPOLLÈS	972 71 40 45	ITV LA SELVA	972 35 31 33
ITV ALT EMPORDÀ	972 52 51 26	ITV BAIX EMPORDÀ	972 60 05 55
ITV GIRONÈS	972 49 28 88	ITV SEGRIÀ	973 20 03 70
ITV SEGARRA-URGELL	973 53 22 25	ITV PALLARS JUSSÀ	973 65 01 29
ITV NOGUERA	973 40 22 23	ITV ST. JUST DESVERN	900 10 10 20
ITV BAIX EBRE	977 59 70 66	ITV BAIX CAMP	977 39 14 14
ITV RIBERA D'EBRE	977 59 70 66	ITV CONCA DE BARBERÀ	977 86 23 24
ITV DIPUTACIÓ	900 10 10 20	ITV ZONA FRANCA	900 10 10 20
ITV ST.JOAN DESPÍ	900 10 10 20	ITV CORNELLÀ	900 10 10 20

XARXA D'ESTACIONS ECA-ITV,S.A:

ITV VILADECAVALLS	93 780 75 55	ITV GRANOLLERS	93 849 76 11
ITV ARGENTONA	93 799 42 11	ITV MANRESA	93 874 51 11
ITV IGUALADA	93 805 24 44	ITV BERGA	93 822 20 11
ITV MONTFERRER	973 35 16 54	ITV SOLSONA	973 48 16 69
ITV PUIGCERDÀ	972 14 06 60	ITV Mòbil i M. AGRÍCOLA	93 415 74 44

BARCELONÈS EST: Telèfon gratuït 902 16 15 16

ITV CÒRSEGA (entre Bruc i Girona)
ITV PUIGMADRONA (Meridiana-Mallorca)
ITV BADALONA (A-19 Sort. Badalona Sud)

- 4- Durant l'any 1999 hauran de passar revisió periòdica els turismes matriculats fins a l'any 1995. Fins a la matrícula:

PROVÍNCIES	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	
BARCELONA B	3043-PJ	5065-PK	0957-PM	3052-PN	6715-PP		3246-PT
GIRONA GI	9122-AX	0613-AY	2601-AY	4173-AY	5858-AY		7953-AY
LLEIDA L	4320-Y	5113-Y	6150-Y	6912-Y	7805-Y		8888-Y
TARRAGONA T	7669-AM	8950-AM	0691-AN	2067-AN	3705-AN		5605-AN

PROVÍNCIES	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEM.	DESEM.
BARCELONA B	7824-PU	4872-PV	3290-PW	4695-PX	6767-PY	9408-PZ
GIRONA GI	9556-AY	0883-AZ	2196-AZ	3816-AZ	5519-AZ	7271-AZ
LLEIDA L	9690-Y	0350-Z	0968-Z	1787-Z	2670-Z	3607-Z
TARRAGONA T	7109-AN	8295-AN	9470-AN	0944-AP	2487-AP	3991-AP

Text: **Salvador Liró**
Foto: **Ramon Serra**

Text: Anicet Altés

La mà i el sentit del tacte

La saviesa oriental creu que la mà és la part visible del cervell.

Des del temps antic, a la mà se li ha atribuït uns poders màgics, pot fer-ho tot: construir ciutats, tirar a l'arc, curar els malalts i amanyagar els infants. La saviesa oriental creu que la mà és la part visible del cervell. El palmell amb les prominències i arrugues dibuixa unes línies que, segons l'art de la quiromància, ens permeten endevinar el passat i el futur d'una persona.

En el transcurs de l'evolució, fa tres milions d'anys, quan el nostre antecessor va decidir posar-se dret, les mans van quedar lliures per a unes activitats més fines i precises que la locomoció. Però el gran canvi va ésser conseqüència de modificar-se l'articulació del dit gros, cosa que va permetre que es pogués oposar als altres quatre dits. Així es va convertir en una pinça molt especial, perquè tant pot fer força i manipular eines com accionar amb delicadesa i precisió. Era un mitjà defensiu o agressiu i també un vehicle per expressar pel tacte, amor i tendresa.

És gràcies a la mà que l'home manifesta, a través de l'art, el seu pensament.

A les mans es concentra una gran quantitat de receptors de la sensibilitat tàctil, del dolor i de la temperatura. És un dels òrgans més representatius del sentit del tacte que fem servir quasi constantment. Tocar la mà d'un malalt amb motiu de prendre-li el pols, tal com fa el metge, és un acte que transmet confiança, relaxa i moltes vegades disminueix la pressió arterial La primera mostra d'afecte d'una parella d'enamorats és el contacte de les seves mans, més convincent que moltes paraules. Entre la gent gran, les mans tornen a establir un pont de comunicació, de tendresa i d'ajuda mútua, perquè són la nostra sincera expressió corporal. En situacions límit o en moments difícils i tristos és quan toquem d'una manera solidària i afectuosa, de la mateixa forma que voldríem ésser tocats.

Text: Francina Cirera
Foto: Ramon Serra

Tan de bo algú m'assegurés que Copons serà sempre igual

No m'agraden els patriotismes radicals que no porten enlloc. Sóc catalana i sento la terra però me n'orgulleix saber que les meves arrels són també andaluses. Cada dia m'agrada més ser una xarnega. Sempre he pensat que la varietat dona més matisos i pensar que en mi no només hi ha el seny i la rauxa sinó també la "pasión" i la "amargura" m'omple l'esperit i em fa sentir valenta.

En un moment en què vivim una guerra molt a prop de casa en la qual s'usen sentiments patriòtics-racials-ètnics per posar persones per sobre d'altres persones, crec que els qui bevem de dues cultures diferents tenim l'obligació de donar suport, encara que sigui des d'aquest petit butlletí, a les persones que es veuen amenaçades per unes altres que únicament justifiquen una acció violenta a partir d'arguments de superioritat de classe o ètnia, o de diferències de religió o sentiments nacionalistes.

M'avorreixen les discussions que versen sobre el sentiment patriòtic o nacionalista i m'avorreixen sobretot a partir d'un dia que algú em va explicar que l'únic lloc al que realment pertanyem és a la pàtria de la intimitat dels nostres records d'infància i adolescència. Em va semblar una preciositat.

Recordo gent que ja no hi són. La mort és un dels sentiments que molts hem viscut per primera vegada a Copons. També l'amor, l'amistat, la solitud, l'alegria banyada d'alcohol. Robar unes cireres vermelles o veure aigua fresca de la font. Els batecs del cor quan sents els primers compassos del ball de Festa Major. La possibilitat de relacionar-te amb la gent gran i de poder encomanar-te de la seva calma. Descobrir que aquest any tothom ha fet nens. Quina alegria! Una nova generació de feréstecs!

Això és la gent, però també hi ha els espais. Penso que si tots estimem tant Copons, amb aquesta passió i orgull que sempre demostrarem arreu on anem és perquè tots aquests records i sentiments els tenim molt vius gràcies a que la majoria dels espais on els hem viscut es mantenen tal com eren anys enrere. Per això em sembla molt important que les persones que estan al capdavant del govern d'aquest poble, i també els seus habitants, siguem molt conscients que el patrimoni més important que té Copons és Copons mateix. I això vol dir els carrers, les cases, els balcons, les places, les xeme-neies, les pedres...

Les pedres són eternes i jo crec que mentre

siguem capaços de conservar-les, l'esperit del poble i de la seva gent també es mantindrà.

Tan de bo algú m'assegurés que Copons serà sempre igual.

Informació del consultori mèdic

Text: Josep Lluís Díaz i Sara Ribera

Per tal de reduir temps d'espera innecessaris, hem pensat crear un nou sistema per fer les receptes. La gent que només vulgui receptes pot deixar la targeta o la cartilla, amb les peticions que li facin falta, en un sobre a la bústia que hi ha instal·lada a la vora de la porta del consultori. La recepció de les peticions es farà a qualsevol hora i dia de la setmana. El lliurament dels medicaments, però, es farà els dimarts i dijous a les 11 hores. Si hi ha alguna persona que no li vagi bé aquest horari, es pot posar en contacte amb el metge o la infermera i segur que trobarem un horari que vagi bé a tots. Aquest sistema està obert a noves millores i suggeriments.

Un informarem que tothom ha d'estar en possessió de la nova targeta sanitària individual. Si encara resta algú que no l'hagi rebut, cal que es posi en contacte amb l'infermera. Per demanar-la, heu de portar la cartilla vella, el número del DNI i data de naixement del

titular i beneficiaris, adreça i telèfon. Aquestes dades es poden fer arribar directament per a l'interessat/da, o a través d'un familiar o amic. Una altra alternativa, és anar-la a sol·licitar a les oficines de la nostra Àrea Bàsica de Salut a Igualada (primera planta de l'ambulatori), els dies laborables de 8 del matí a 8 del vespre.

Us recordem, també, que el consultori hi ha una bústia de suggeriments a la vostra disposició, per què hi aporteu idees, protestes, queixes...

Gràcies per la vostra col·laboració i salut!

Truita amb ametlles

Text: **Conxita Fàbregas**

INGREDIENTS PER A 6 PERSONES

6 truites de 150 g (aproximadament)
150 g d'ametlles
80 g de mantega
el suc de 1/2 llimona
150 g de crema de llet
julivert-pebre-sal

PREPARACIÓ

1r Es netegen les truites, es buiden i es deixen senceres.

2n S'amaneixen amb sal i pebre, es posen en un plat que pugui anar al forn untada amb mantega.

3r Al damunt es tira suc de llimona i julivert trinxat.

4t Es fica al forn ja calent, i es deixa coure durant un 1/4 d'hora.

5è En un pot a part, s'hi fa escalfar la crema de llet i s'aboca al damunt de les truites.

6è Es saltegen les ametlles amb una mica de mantega i es tiren a sobre les truites.

Cuina medieval

Pastís en un ast de una gallina rostida

Text: **Rita Baliu "Ca l'Arnau"**

El llibre del "Coch", publicat l'any 1520 a Barcelona, és un dels tractats de cuina més antics de la Península Ibèrica. Les seves receptes ens mostren els costums de menjar del principi del segle XVI. El text se situa en una època poc anterior a la introducció de productes americans a Europa, la qual va canviar tant l'art de cuina. De l'autor se saben ben poques coses, es deia "Mestre Robert" i que era coc del rei Don Ferran de Nàpols.

Aquí teniu una recepta per als amants de la cuina que vulguin experimentar nous sabors, jo l'escric tal i com ve en el llibre, ja em direu com us ha sortit.

Una bona gallina ben grassa pendràs, e leva-li les ales e los peus e lo coll, empero fes que sia farcida de rovells de ous durs que sien bullits e canyella e girol. le ficats en los rovells dels ous e panses e ametlles blanques e netes e carn de vedell o cabut bullida e capolada menut e menta e jolivert axí mateix e rovells de ous cruus e spècies fires e ençafranades. E tot aço bé mesclat ables panses e ametlles, facaràs la gallina de part de dins. E amés cosir-las que non isea res. E amés mella en l'ast e fes-la coure. E com sia quasi cuyta hagues après un gran plat e methi un poch de farcina de arròs ben fina a let de cabra e rovells de ous

cruus e sucre e canyella e altres èspecies fines ençafranades, e debat tot aço ensemps molt fort e destrempa la dita matènia ab la let. E si no tens let, pren aigua-ros e un poch de brou de la olla e mesclaràs-ho tot. E amés ab unes plomes de gallines faràs degotar la dita matèria damunt la gallina e regar-la'n encotala'n. Emperò guarda que no la destrempasses massa que no-s podria ames affercar. E untaras-la tantes vegades de aquesta materia de manera que-s farà una crosta tan grossa damunt la gallina com una crosta de pastís. E vet ja fet.

Ball de cintes, (Fina Tomàs)

Processó, (Teresa Clotet)

Església de Copons, (Teresa Clotet)

Nenes escola, (Teresa Clotet)

Nens escola, (Teresa Clotet)